

1R-3R ESO · EMC · UNITAT 10

Els diners del projecte i els teus

Diners, pressupost personal i del projecte, documents i control de caixa

10

PER COMENÇAR

En aquesta unitat aprendràs a...

Explicar per a què serveixen els diners, en quines formes existeixen i com s'hi paga.

Fer un pressupost personal distingint despeses fixes i variables, necessitats i desitjos, i estalvi.

Calcular els ingressos, les despeses i el resultat d'un projecte, i el punt d'equilibri de manera intuïtiva.

Reconèixer les dades d'un tiquet, una factura, un pressupost i un rebut.

Portar un registre de caixa que es pugui comprovar entre diverses persones.

SITUACIÓ DE PARTIDA · CAS FICTICI

Una situació de partida

És març a 3r B de l'Institut Ribera Nord. Segona Volta ja té nom i data (dissabte 15 de maig), i ara cal saber quants diners entren i quants surten. L'Associació de Veïns de Ribera Nord organitza el mercat, i l'AFA li ha prestat 20 € en monedes per donar el canvi, que caldrà tornar. En Joel apunta els diners de la caixa al full de comptes i a la Lucía li entren dubtes. L'Andrés, l'orientador, passa per allà i pregunta el que gairebé ningú no es pregunta: de qui són, aquests diners?

❓ **Pensa en una compra que vas fer amb monedes o amb targeta. Quina diferència vas notar?**

❓ **Si reps 30 € al mes, com decidiries en què els gastes? Què seria el primer que apartaries?**

❓ **Si deixes 20 € a un amic per al canvi d'una parada, són un ingrés que millora el seu resultat o diners que haurà de tornar?**

MAPA DE LA UNIDAD

Lo que vamos a ver

- **10.1** Els diners
- **10.2** El teu pressupost
- **10.3** El pressupost del projecte
- **10.4** Documents dels diners
- **10.5** Controlar els diners

Tres funcions dels diners

Mitjà de pagament

Serveix per comprar i vendre.

Unitat de compte

Posa preu a les coses i permet comparar-les.

Reserva de valor

Es guarda avui i es fa servir demà.

CLAVE

Targeta i mòbil són **mitjans de pagament** que mouen diner bancari: no són una altra mena de diner.

Despeses fixes i variables

Fixes

- Es repeteixen i gairebé no canvien
- Recàrrega del mòbil: 5 €
- Plataforma de música: 3 €

VS

Variables

- Canvien cada mes i es poden retallar
- Sortides amb amics: 8 €
- Berenars: 4 € · Capricis: 3 €

CLAVE

Mira primer les fixes: si se'n porten mitja paga, queda poc marge per decidir.

El pressupost de la Lucía

30 € al mes, 60 € en quatre mesos

Vol estalviar per a un viatge de l'institut. Gasta 8 € fixos i 15 € variables.

1. **Despeses i estalvi actual.** 8 + 15 = 23 €; 30 − 23 = 7 € al mes, 28 € en quatre mesos: en falten 32.
2. **El que necessita.** 60 / 4 = 15 € al mes. Variables màximes: 30 − 8 − 15 = 7 €.
3. **Retall.** Avui gasta 15 €: ha de retallar 8 €. Repartiment: sortides 4 €, berenars 2 € i capricis 1 €.

✔️ **El pla és possible, però molt dur: la meitat de la paga. Un mes amb un imprevist el trenca.**

Els comptes de Segona Volta

INGRESSOS	IMPORT	DESPESES	IMPORT
Vendes	200 €	Cartells	25 €
Patrocini	50 €	Etiquetes i bosses	20 €
Rifa	50 €	Aigua i estovalles	15 €
—	—	Imprevistos	30 €
Total	300 €	Total	90 €

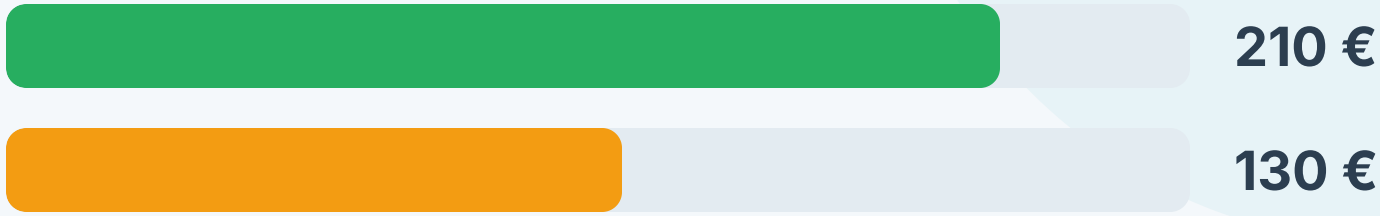
CLAVE

Resultat = 300 − 90 = **210 €**. Els 20 € de canvi es tornen: no són ingrés ni despesa.

10.3 · ESCENARI PESSIMISTA

Resultat: previst o amb pluja

Resultat de Segona Volta en euros, amb les vendes previstes i amb una baixada del 40 %.

Vendes amb pluja: 200 × 0,6 = 120 €; ingressos 220 € i despeses 90 €. Són 80 € menys (−38,1 %).

CLAVE

El **punt d'equilibri** sense patrocini ni rifa: 90 € / 2,50 € = **36 vendes**.

Els papers dels diners

1. **Pressupost**
   Oferta de preu abans de comprar.
2. **Tiquet o factura**
   Justifica la compra.
3. **Rebut**
   Reconeix que s'ha cobrat.
4. **Arxiu**
   Es guarden ordenats.

CLAVE

Amb un 21 % d'IVA, 25 € amb IVA són una base de **20,66 €** i un IVA de **4,34 €**.

Controlar la caixa

1. **Dues persones**
   Compten els diners cada vegada.
2. **En el moment**
   Tot s'apunta amb data, concepte i import.
3. **Arqueig diari**
   Es compara el que s'ha comptat amb el registre.
4. **Transparència**
   L'equip veu els comptes, sense dades personals.

CLAVE

Si hi ha menors, la caixa la porta una **persona adulta** de l'entitat que organitza.

🙋 PREGUNTA PER A LA CLASSE

Al full de comptes de Segona Volta apareix «canvi prestat: 20 €» com a ingrés i un resultat de 230 €. Què falla?

A Res: els diners són a la caixa

B S'ha comptat com a ingrés un préstec que es torna; el resultat correcte és 210 €

C Falta sumar també l'assegurança

✔️ Els 20 € són de l'AFA i es tornen en acabar. Sense aquesta partida, els ingressos són 300 € i el resultat és 300 − 90 = 210 €.

REPASO

Idees clau

- **Diners.** Mitjà de pagament, unitat de compte i reserva de valor, efectiu i diner bancari, euro: bitllets (bce i bancs centrals) i monedes (estats), mitjans de pagament i divises.
- **Pressupost del projecte.** Ingressos, despeses i resultat, dues columnes i escenari pessimista, punt d'equilibri, els diners que es tornen queden fora.
- **Control.** Registre de caixa, arqueig i transparència, persona adulta a la caixa, dues persones compten i s'apunta al moment.
- **Pressupost personal.** Ingressos, despeses i estalvi, despeses fixes i variables, necessitat i desig, estalvi amb objectiu i termini.
- **Documents.** Tiquet i rebut, factura i iva, pressupost d'un proveïdor, dades obligatòries d'una factura.

PER ACABAR

Per pensar

1 La Lucía va preguntar si els 20 € eren de l'equip. Quin altre diner passa per una caixa sense ser ingrés de qui la porta?

2 Si haguessis de retallar 8 € de les teves despeses variables, què deixaries i què conservaries, i per què?

3 Quin supòsit del teu pressupost comprovaries primer amb una prova petita?

Ara et toca a tu!

Repassa, practica i comprova el que has après.

📝 **Resum**

✅ **Test**

👆 **Interactius**

Llibre, presentacions, resums i tests gratis a **josesande.com**